

ชั้นยศของเทวดา หรือ
"ชั้นของประกาศิต" ทั้ง 12 ประเภท

ฉบับที่ 2 ปรับปรุงล่าสุด ณ วันที่ 27 พฤษภาคม 2564

โดย

คณะสมทบพระจักรพรรดิจักร ทิศุธิวงศ์
(นามเดิม พิทยา ทิศุธิวงศ์ / นามปากกา Pittaya Wong)

www.meditation101.org

สังคมของเทวดานั้น จะว่าไปก็คล้ายๆ สังคมของบางประเทศที่ยังคงมีสถาบันพระมหากษัตริย์ และมีระบบอำมาตย์ ขุนนาง มนตรี ซึ่งนับถือกันตามยศศักดิ์ ที่ได้มาตามบุญกรรมที่ทำไว้ จัดได้ว่าเป็นสังคมที่ “เจ้ายศเจ้าอย่าง” อยู่ไม่น้อย ยกเว้นเทวดาที่เป็นพระอริยบุคคล จะไม่ค่อยน้อยใจในบุญวาสนา แต่เทวดาพระอริยบุคคลก็มักจะได้รับเคารพนับถือยกย่องเหนือผู้อื่นอยู่เป็นปกติสามัญ คล้ายพระสงฆ์ในเมืองมนุษย์ ที่ผู้คนมีความเคารพยำเกรงให้อยู่เป็นปกติโดยทั่วไป ต่างแต่ว่าเทวดาพระอริยบุคคลชั้นต้นยังคงมีคูครองและ

ครอบครวัได้ ส่วนเทวดาประเภทอื่นๆ ทั้งพุทธศาสนิกชน
เอง และบ้างที่มาจากศาสนาอื่น ก็นับถือกันตามบุญกรรม
ใครทำความดีเอาไว้มากในเมืองมนุษย์ ก็ได้รับการนับถือ
มากกว่า ซึ่งความดีของเทวดา ที่มาจากเมืองมนุษย์นั้น
แบ่งได้เป็น 12 ประเภทหลักๆ และแบ่งเป็นประเภทย่อยๆ
ได้อีกหลายสิบประการ แต่ในที่นี้จะขอกล่าวถึงเฉพาะ
ประเภทหลักๆ ดังนี้:

(1) ยศชั้น "ธรรมา" เป็นยศของเทวดาที่บรรลุนั้น
พระอริยบุคคลชั้นต้น เป็นผู้ "ทรงธรรม" ถือว่าเป็น "ผู้ดี"
ในเหล่าเทวดาด้วยกัน เพราะปกตินั้นเทวดามีอุปนิสัยใจ
คองดงามดีอยู่แล้ว ยิ่งเป็นพระอริยบุคคล ก็จะมี
"สำรวย" มากกว่าใครอื่น

(2) ยศชั้น "เดชา" คือยศของเทวดาที่มีฤทธิ์เดช
มาก อานุภาพมาก หากปรารถนายศชั้นนี้ ให้ทุ่มเท
แรงกายช่วยงานพระพุทธศาสนา เช่น ช่วยล้างจานชาม
ยกของ ขนของ ก่อสร้าง ฯลฯ และเมื่อกล่าวมนต์ให้คำ
สัญญาใดๆ ไว้ ก็ต้องทำตามทีกล่าวให้สำเร็จ จึงจะมากไป

ด้วยฤทธิ เทวดาประเภทเดชา มักเหาะเหิน เดินอากาศ เร็วคล่องว่องไว บางครั้งมีศึกในหมู่เทวดา ก็ต้องอาศัย เทวดาประเภทนี้เข้าช่วยเป็นกำลังพล

(3) ยศชั้น **"ประภา"** เป็นยศของเทวดาที่มีรัศมี ภายสว่างมาก นับเป็นเทวดาที่ได้รับความนับหน้าถือตา เพราะรัศมีเป็นสิ่งที่สังเกตเห็นได้ง่ายสำหรับเทวดาด้วยกัน และเป็นที่ประทับใจต่อผู้พบเห็น ใครจะมากหน้า น้อยหน้า ก็วัดกันตรงนี้ เหมือนในเมืองมนุษย์ที่เขาชื่นชอบ ว่าใครผิวขาวมีออรา ก็เป็นที่รักมากกว่าคนอื่น แต่ก็ไม่ เสมอไป เพราะบางคนอื่นเขาเข้มขำก็มี แต่ปกติแล้วนิยม ชมชอบผิวขาวสะอาดนั่น บ้างก็ว่า “ขาวอมชมพู” ไปถึงขนาด นั้น และโดยปกติแล้ว เทพเจ้าพวกประภาก็มักจะมี “วรรณะ” งาม เพราะรัศมีขับให้ผิวพรรณแลดูเปล่งปลั่งไป ในตัว ถ้าปรารถนายศชั้นนี้ ให้ทำบุญค่าไฟฟ้าส่องสว่าง วัดหรือสำนักปฏิบัติธรรมที่มีผู้ทรงภูมิธรรมชั้นสูง หรือจุด ประทีปโคมไฟ บูชาพระรัตนตรัย

(4) ยศชั้น "พัสดรา" เป็นยศของเทวดาที่มีผ้า
อาการณ์เนื้อละเอียดประณีตสวยงามยิ่ง เสื้อผ้าอาการณ์
หรูหรา แลดูภูมิฐาน เป็นที่นิยมชมชอบของเหล่าเทวดา
หนุ่มสาว (เทวดาที่ขึ้นสวรรค์มาใหม่ๆ ยังตื่นตื้นกับทิพย
สมบัติ) เป็นเหมือนพวกรนายแบบนางแบบเสื้อผ้าดีไซเนอร์
ชั้นนำในเมืองมนุษย์ ที่เขาใส่ออกงานหรูหราปาร์ตี้กัน ใคร
แต่งตัวดีกว่า ผ้าดีกว่า ก็มีคนมาชื่นมาชม มองกันตั้งแต่
หัวจรดเท้า และเทวดาก็มีตาทิพย์ที่หากตั้งใจมองก็จะเห็น
ไปถึงเนื้อผ้า ไຍผ้า ดูออกแยกแยะกว่าผ้าดีมากดีน้อยเพียงไร
แต่ก็ไม่มีที่ติ ทำให้เทพพัสดรากลายเป็นมิตรรักของเหล่า
แฟนคลับ ที่มาปรากฏตัวก็เหิน ก็มีชุดดีๆเด็ดๆ มาให้มอง
ให้ดูกันอยู่เรื่อยๆ รวากับออกมาจากเค็ดตาล็อค หรือ
เค็ดทวอล์ค ยิ่งถ้าหากหน้าตาดีด้วย (เทวดาปกติหล่อสวย
กันทุกองค์ แต่จะ "หมดจด" ก็ต่างกันวามากน้อย) ก็เข้า
ข่ายเป็น "ดารา" ของเหล่าเทวดาปานนั้นเชียว หาก
ปรารถนายศชั้นนี้ ให้ถวายผ้าไตรจีวรหรือผ้าเนื้อดีมี
ประโยชน์แต่พระอริยบุคคล และพระสงฆ์

(5) ยศชั้น "รัตนนา" เป็นตำแหน่งของเทวดา ที่มีเครื่องประดับและทิพยสมบัติที่ประดับประดาไปด้วยอัญมณี เป็นเหมือนคนรวยๆ ที่กล่าวขานกันว่าเป็น "ตู้เพชรเคลื่อนที่" ดังเช่นเหล่าคุณหญิงคุณนายมหาเศรษฐี ที่เครื่องประดับสวยหรู ดูโก้ ราคาแพงลิบลิ่ว หากใครจะมาสวมใส่อย่างนี้ได้ก็ยาก แต่เครื่องประดับอันเกิดจากบุญถวายเพชรนิลจินดาของแท้ กับของเทียม หรือแก้วกระจกนั้นก็ต่างกัน กล่าวคือ เครื่องประดับเทวดาอันเกิดจากบุญกรรมทำบุญด้วยเพชรนิลจินดาของแท้นั้นจะมีฤทธิ์ให้ความสุขความน่าเพลิดเพลินเจริญใจ และเปล่งประกายแวววาวระยิบระยับสวยสดงดงาม แลดูน่าชื่นใจมากกว่าของผู้ที่ถวายด้วยของเลียนแบบ เทวดาประเภทนี้เข้าข่ายเทวดามหาเศรษฐี (เทวดาส่วนใหญ่ก็รวยสมบัติกันถ้วนหน้าอยู่แล้ว แต่ต่างกันที่ความ "วิจิตร" ของทรัพย์สินสมบัติเท่านั้น) และด้วยความเป็นเทวดามหาเศรษฐี ก็ทำให้ใครๆ ต่างพากันมารุมมาตอม อยากรู้จักมักจี่ เพื่อเป็นที่เชิดหน้าชูตาแก่ตน จะได้ประกาศไปว่าตนได้เป็นเพื่อนหรือรู้จักกับมหาเศรษฐีตู้เพชรเคลื่อนที่เหล่านั้น หาก

ปรารภนายศุขันนี้ ให้ทำบุญอุ้มถัมภ์ระดับผอบพระบรม
สารีริกธาตุ, พระอุณาโลมของพระพุทธรูป, พระมงกุฎและ
เครื่องทรงพระพุทธรูปปางพระจักรพรรดิ, และ
เครื่องประดับพระพุทธรูปปางต่างๆ, หรือยอดปลีพระ
เจดีย์, ยอดฉัตรพระเจดีย์ หรือจะถวายอุ้มถัมภ์สำหรับ
บรรจู่ในพระพุทธรูปและพระเจดีย์ เป็นต้น

(6) ยศชั้้น "จรรยา" คือยศของเทวดาที่มีศีล
ประพฤติดีปฏิบัติชอบ ไม่ว่าจะขณะเป็นมนุษย์อยู่ หรือ
เป็นเทวดา เทวดาเหล่านี้มีความประพฤติดี เรียกได้ว่าเป็น
เทวดาดีในหมู่เทวดาด้วยกัน ทั้งๆที่เทวดาปกติก็มีความ
ประพฤติชอบอยู่แล้ว แต่เทวดาก็ยังมีที่ติบ้าง อย่างเช่น
เรื่องความสัมพันธ์หนุ่มสาว แย่งสมบัติกันไม่ได้ ก็แย่ง
เพื่อน แย่งแฟน แย่งบริวารที่มากเกิดใหม่ในสวรรค์ หรือ
ทะเลาะเบาะแว้งเวลารถเฉี่ยวรถชน หรือมีใครหะผ่าน
เหนือปราสาทวิมานแห่งตน ส่วนทว่าเทพจรรย์นั้นมึน้ำใจ
อารีอารอบ ไม่ค่อยหาเรื่องสร้างปัญหารบกวนใครต่อใคร
ประพฤติดีเป็นต้นแบบอย่างทางจริยธรรมให้กับเหล่า

เทวดาทิ้งหลาย เข้าข่ายเป็นนักบวชหรือผู้ถืออุโบสถศีล ตามวัดวาอารามในเมืองมนุษย์ โดยเฉพาะในช่วงวันพระ วันโกน วันๆ นั่งเสวยสุขกับการท่องบ่นมนตรา สนทนาธรรม กระทั่งผองเทวดาพากันเรียก “พ่อ” เรียก “แม่” กันเป็นแถบๆ หากปรารถนายศชั้นนี้ ให้รับศีล หรืออาราธนาศีล 5 ข้อ หรือ 8 ข้อ กับผู้ทรงธรรม หรือพระอริยบุคคล หรือพระสงฆ์ แล้วรักษาศีลตามที่อาราธนาไว้ให้บริสุทธิ์อยู่เนืองๆ โดยเฉพาะในวันอุโบสถ และวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา หากเป็นพระภิกษุก็ให้ยึดมั่นในพระธรรมวินัย ปฏิบัติตามศีลสิกขาบท และมีศีลาจารวัตรอันชอบอย่างเต็มที่

(7) ยศชั้น **"วิจิตร"** คือยศของเทวดาที่มีรูปร่างยิ่งบ้างก็รวมไปถึงทิพยสมบัติก็สวยงามวิจิตรประณีต เทวดาชั้นนี้เข้าข่าย “เทพี” ซึ่งปกติเทวดาก็หน้างามหุ่นสวยกันอยู่แล้ว แต่เทพวิจิตรเป็น “หัวหน้าคนสวยคนงาม” เป็นเจ้าคนงามในหมู่คนงามด้วยกัน เปรียบกับนางสาวไทย หรือมิสยูนิเวิร์ส ที่สวยสุดๆ ปกติก็จัดว่าเป็นดารานางงามสวรรค์

ไปในตัวอยู่แล้ว ส่วนความประพุดินนั้นไม่นับเข้ากับ
ใบหน้า เพราะบ้างก็มีเรื่องระหองระแหงเกี่ยวกับ
ความสัมพันธ์รักต่อเทวดาหนุ่มๆ หรือสาวๆ ด้วยกัน เป็นที่
น่าอึดหนาระอาใจต่อเทวดาผู้ปกครอง ที่ต้องคอยตัดสิน
คดีความให้ แต่ก็ไม่เสมอไป บ้างก็สวยแล้วนิสัยดี แต่มี
น้อย ส่วนใหญ่สวยแล้วก็เจ้าปัญหา เหมือนดาราในเมือง
มนุษย์ที่รักๆ เลิกๆ แต่งๆ แล้วก็หย่าๆ อย่างนั้นไป หาก
ปรารถนายศชั้นนี้ ให้ถวายดอกไม้และเครื่องประดับ
ประดาบูชาพระรัตนตรัยอันวิจิตรประณีตอยู่เสมอๆ และ
รักษาศีลให้ครบถ้วน

(8) ยศชั้น "สุคนธา" คือยศของเทวดาที่มีกลิ่นกาย
หอมเย็นอบอวลเป็นพิเศษ เทวดาชั้นนี้เป็น "เทวดาชั้นดี"
ด้วยบุญกรรมที่ทำมาในเมืองมนุษย์คือเป็นคนพูดจาดี
ไม่ใช่ถวายเครื่องหอมอย่างเดียว น้ำคำนี้เองที่ทำให้ปาก
หอม กายหอม ไม่เหม็นสวะ ใครที่พูดคำหยาบ โทก
หลอกลวงอยู่เป็นประจำ กลิ่นตัวจะเหม็นสาบ ใครที่พูด
จริง พูดเพราะ น้ำคำชวนฟัง น่าเคารพนับถือ กลิ่นกายจะ

หอมละไม เป็นที่น่าแปลก ว่าเพราะเหตุใดคำพุดจึงส่งผลถึงกลิ่น แต่บุปพกรรมก็ส่งผลอย่างนั้น จ้าวสุคนธา เป็นเทพดีที่ใครๆ ก็นับถือ เหมือนผู้หลักผู้ใหญ่ที่เจรจาชอบ เป็นอรรถเป็นธรรม พุดจানাเชื่อถือ เชื่อฟัง ใครๆ ก็เคารพ และชื่นใจที่ได้อยู่ใกล้ เทวดาชั้นนี้ทำให้เทพบริวาร และเทวดาที่พบเห็นรู้สึกชื่นใจ เพราะเครื่องหอมประจำตัวประจำใจ พาให้ใจของตนเอง และผู้อื่นเบิกบาน ประดุจได้รับสุคนธ์บำบัดอยู่ตลอดเวลา ใครที่ปรารถนายศชั้นนี้ให้สรงน้ำพระด้วยการรินน้ำอบไปที่พระหัตถ์และพระบาทของรูปเหมือนพระพุทธเจ้า พระจักรพรรดิ พระสงฆ์ พระอริยบุคคล และผู้ทรงคุณ รวมถึงกล่าววจาชอบ เป็นวจาสุภาสิต พร้อมทั้งถวายดอกไม้หอม และเครื่องหอมบูชาพระรัตนตรัยอยู่เสมอๆ

(9) ยศชั้น "โยธิน" คือยศของเทวดาที่มีเทพบริวารมาก ซึ่งเทพบริวารมีทั้งแบบที่เป็นมนุษย์ไปเกิดร่วมวิมานบนสวรรค์ หรือเป็นกายสิทธิ์ที่ถูกเนรมิตให้เกิดขึ้นด้วยฤทธิ์ของบุญ เทวดาชั้นนี้ถือว่าเป็น "เจ้าคณะ" คือนอกจากมี

เพื่อนแล้ว ยังมีบาทบริจาริกามากมาย มาคอยห้อมล้อม
รับใช้ เป็นข้าทาสบริวาร (แต่ธรรมนิยมสวรรค์เขาไม่
ปกครองกันอย่างดุตัน อาจจะมีติติงแรงๆบ้าง แต่ไม่ทำให้
เสียใจหนัก แค่น้อยออกน้อยใจแล้วปรับปรุงตัว) เทวดา
ชั้นนี้มักจะเป็นหัวหน้าหมู่ชนในสมัยเป็นมนุษย์ ได้เคยให้
ความช่วยเหลือแก่กูดผู้คนไว้เป็นอเนกปริยาย คล้าย
นักการเมืองท้องถิ่น ที่ใครมาหาก็หยิบจับส่งเสียช่วยเหลือ
ร่วมทุกข์ร่วมสุข กับหมู่ชนกระทั่งเป็นที่รัก และฝากฝังชีวิต
กันเอาไว้ บ้างก็เคยเกิดเป็นพระมหากษัตริย์แห่งนคร, ผู้ว่า
การรัฐหรือเมือง, หรือบ้างก็แคว้นเล็ก ๆ ไปถึงแคว้นใหญ่ๆ,
รวมถึงหัวหน้าชนเผ่า ที่บำบัดทุกข์บำรุงสุขให้กับอาณา
ประชาราษฎร์ แล้วประชาชนก็แซ่ซ้องสรรเสริญกระทั่งถึง
ชั้นอิษฐานตนขอเป็นข้ารับใช้และเป็นพสกนิกรต่อไปอีก
ในภพเบื้องหน้าก็มี หากปรารถนายศชั้นนี้ ให้หมั่น
รวบรวมพวกพ้องในการทำการบุญการกุศลหรือ ให้ทำบุญ
สังฆทานสมทบค่าจัดจ้างคนงานในวัดวาอาราม และ
อนุเคราะห์แก่กูดช่วยเหลือผู้คนให้มากเข้าไว้ เท่าที่จะทำ
ได้

(10) ยศชั้น "ดุริยางค์" คือยศของเทวดาที่มีวงดนตรีชั้นเลิศขับกล่อมให้เพลิดเพลินเป็นพิเศษ ทำให้เราเจ็บบันเทิงใจมาก พาให้สบายใจไปตามๆ กัน และเป็นนักสร้างความบันเทิงให้กับผองเทวดาผู้มาอยู่ใกล้ๆ นิสัยอาจจะคล้ายคนธรรมดาแต่ไม่ใช่คนธรรมดา คือชอบเสียงดนตรีแต่อาจไม่เล่นเอง แต่เป็นเจ้าของวงดนตรี มีนักร้องนักแสดงในสังกัดจำนวนมาก หากปรารถนายศชั้นนี้ ให้ประโคมดนตรีด้วยตนเอง หรือจัดจ้างให้มีการประโคมดนตรี, การแสดงขับร้องฟ้อนรำ บูชาพระรัตนตรัย, หรือซื้อกลองดนตรีหรือเครื่องเล่นเสียงมาเปิดบรรเลงหรือเพลงอันสมควร บูชาถวายพระรัตนตรัย และงานพิธีสำคัญทางพระพุทธศาสนา และงานสาธารณชนทั่วไป อย่างริ้วขบวนรำยรำ ประโคมดนตรีขบวนแห่นาคเข้าโบสถ์ หรือขบวนแห่เทียนพรรษาก็เข้าข่ายนี้

(11) ยศชั้น "รั้งสี" คือ เทวดาที่มีรัศมีหลากสีล้วนสวยงาม บ้างก็มี 7 สี บ้างก็มี 10 สี หรือถึง 108 สี หรือมากกว่า เป็นเทวดาผู้เจิดแจ่มอยู่บนสวรรค์ เพราะรัศมี

เป็นเรื่องที่เทวดาเขาถือกันมาก เนื่องจากเป็นจุดเด่นที่เห็น
ได้มาแต่ไกล แต่เทวดาเขาตาดี เห็นอะไรก็เห็นชัด มองเสื้อ
มองผ้า ก็มองทะลุไปถึงเส้นด้าย ขนาดนั้น หากมองรัศมี
สีส้มแล้วก็เห็นกำซาบเข้าไปในจิตใจ คือจะรู้สึกชื่นชม เบิก
บาน หรืออ้อยสร้อย น้อยใจในรัศมีของตนขึ้นมาทีเดียว
เทวดาที่รัศมีสวยๆ นั้นบ่งบอกถึงกรรมเก่าที่บำเพ็ญมาดี
จะกล่าวไปก็เหมือนมนุษย์ที่โปรไฟล์ดี จบมหาวิทยาลัยชั้น
ดั่งมีชื่อเสียง พบออกชื่อมหาวิทยาลัย อย่างจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทุกคนก็ให้
เกียรติ ฉันทไค้ฉันทันั้น เทพรังสี ทำกรรมเก่ามาดีจึงได้รังสี
สวยสดงดงาม เป็นบุญตาของเหล่าเทวดาที่ได้เห็น เทวดา
เหล่าอื่นที่รัศมีอ่อนด้อย พอเห็นรัศมีสวยๆ มาแต่ไกล
เคลื่อนมาทางทิศของตน บ้างก็ต้องหลบหลีก บ้างก็ยก
หัตถ์ขึ้นถวายความเคารพ มันถึงขนาดนั้นเชียว ซึ่งบุพ
กรรมที่ทำให้เกิดเป็นเทวดาที่มีรัศมีหลากสีส้ม นั้น ก็
อย่างเช่น การถวายดอกไม้หลากสีบูชาพระสถูปเจดีย์
หรือบูชาพระรัตนตรัย หรืออื่นๆ เช่นการตั้งธงหลากสีบูชา
พระเจดีย์ หรือการจุดพลุไฟหลากสี เฉลิมฉลองวันสำคัญ

ทางพระพุทธศาสนา และอื่นๆ อย่างเช่นการปูลงรังสีและ
รัศมีขึ้นด้วยวิชา ซึ่งเทวดาในยศชั้นนี้ มีชื่อเรียกว่า “จ้าว
รังสี”

(12) ยศชั้น **“พิมาน”** คือเทวดาที่มีที่อยู่อาศัย หรือ
“วิมาน” ขนาดใหญ่โตโอฬารเป็นพิเศษ ซึ่งวิมานของ
เทวดา แบ่งเป็น 3 ประเภทหลักๆ คือวิมานเงิน วิมานทอง
และวิมานแก้ว แต่โดยความยิ่งใหญ่แล้วก็ได้ลำดับต่างกัน
ไปอีกเช่น วิมาน, พิมาน, เทวปราสาท, เทวนครา,
ปราสาทนครา, เทพนคร, ภพเทวะ ฯลฯ ซึ่งการที่บุคคลจะ
มาเกิดเป็นเทวดาประเภทนี้ ซึ่งมีชื่อเรียกว่า “จ้าวพิมาน”
บ้างก็มีบุญกรรมจากการสร้างเสนาสนะ อาคารสถานที่
ถาวรวัตถุ วัตถุอาาราม ถวายพระพุทธเจ้า ถวายพระสงฆ์
จึงเป็นเหตุให้มีวิมานใหญ่ แต่ก็ไม่เสมอไป บางท่านอาจ
ทำบุญอื่น แต่เป็นบุญที่มีอันานิสงส์มาก เช่นการทำบุญกับ
พระภิกษุรูปเดียวที่เพิ่งออกจากนิโรธสมาบัติ เป็นต้น
เทวดาชั้นนี้มักจะได้รับโอกาสให้เป็นเจ้าภาพงานเลี้ยง
สังสรรค์ในหมู่เทวดาอยู่เนืองๆ เหมือนไปจัดปาร์ตี้เลี้ยงรุ่น

ของเพื่อนๆ นักเรียน ก็ต้องไปบ้านของเพื่อนนักเรียนที่รวย และมีบ้านขนาดใหญ่ จึงเป็นที่เซ็ดหน้าชูตาแก่ตน และ พรรคพวกเพื่อนพ้องก็พากันนี้กรัก เพราะช่วยเอื้ออำนวย การณ์ได้เป็นอย่างดี เวลาไปคุยออกสื่อกันในหมู่เทวดา ว่า ได้ไปงานบ้านนั้น บ้านนี้ ก็ทำให้รู้สึกได้ว่าตนเองมี ความสำคัญในสังคมเทวดาเขา

เทวดาตนหนึ่งอาจจะดำรงยศศักดิ์เพียงตำแหน่ง เดียว หรือมากกว่าก็ได้ ยิ่งมียศศักดิ์หลายชั้น ก็ยิ่งเป็นที่ เคารพ นับถือ ยำเกรง ของเหล่าเทวดาอื่นๆ และถ้าหากมี งานประชุมในเทวสมาคม เทวดาที่มียศศักดิ์เหล่านั้น ก็จะได้รับเกียรติให้นั่งใกล้องค์ประธาน มากกว่าเทวดาทั่วไป

ส่วน “**สมณเทวา**” ไม่ได้จัดอยู่ในลำดับศักดิ์แห่ง เทพเทวาทั้ง 12 ชั้น ยกเว้นแต่สมณเทวาท่านที่บรรลู่เป็น พระอริยบุคคล บุญกรรมที่ทำให้เทวดาได้เป็นสมณเทวา ตามตำราว่าไว้ก็คือ สามารถทรงจำและสาธยายพระปาฏิ โมกข์ของพระภิกษุได้ครบถ้วนคล่องแคล่วขณะเป็น พระภิกษุมนุษย์ กระทั่งละสังขาร และได้มีโอกาสสวดพระ

ปาฏิโมกข์แต่พระสงฆ์อยู่เนื่องๆ ขณะที่ทรงพระปาฏิโมกข์
อยู่นั้นด้วย แต่ในทางวิชา สมณเทวาสามารถเป็นได้ด้วย
การ “บวชในวิชา” อันเป็นผลให้ “กายทิพย์” ของผู้ทรง
วิชากลายเป็น “พระ” ซึ่งโดยมากแล้วจะขึ้นไปบวชกับ
พระพุทธเจ้าในอายตนิพพาน ผู้ทรงเป็นเจ้าของพระ
ศาสนาในโลกมนุษย์ แต่ก็ยังมีวิธีอื่นๆ ที่สามารถทำได้
หลากหลายรูปแบบต่างกันไป เทวดาส่วนใหญ่มักคุ้นเคยกับ
ความหรรษาอุ้มน้ำแห่งทิพย์สมบัติ เมื่อมาพบกับสมณเทวาผู้
แลดูสมณะอยู่ในสวรรค์ บ้างก็รู้สึกแปลก และไม่รู้ว่าจะทำ
เยี่ยงไร ก็เลยหลีกเลี่ยงไป บ้างก็พอทราบคุ้นกับธรรมเนียม
ปฏิบัติต่อพระสงฆ์ ก็เข้าไปทักทายถามไถ่ ซึ่งส่วนใหญ่มัก
มักจะเป็นเทวดาที่เพิ่งขึ้นไปเกิดใหม่ๆ ส่วนพระภิกษุที่บวช
นานๆ หลายๆ พรรษา ไม่จำเป็นเสมอไปว่ามรณภาพไป
แล้วจะได้เป็นสมณเทวา แต่โดยหลักแล้วเทวดาส่วนมาก
ไม่รู้จักเรื่อง “วิชา” มากพอ จะเคารพนับถือโดยมากก็
เฉพาะ “พระอริยบุคคล” และ “เทพพรหม” ผู้ทรงธรรม ซึ่ง
มาแสดงธรรม ณ เทวสภา ด้วยรัศมีเรืองรองอร่ามงามตา
นำเสียงไพเราะเสนาะโสต กริยาน่าเคารพเลื่อมใส ส่วน

สมณทวารที่รัศมีน้อยกว่า และมีได้เป็นพระอริยเจ้า ก็อาจ
ได้รับการให้ความสำคัญน้อยกว่า ซึ่งสามารถเห็นได้ชัด
จากการจัดลำดับที่นั่งในเทวสภา อย่างไรก็ตาม ผู้ทรง
วิชาบางท่าน อาจยินดีเลือกที่จะเป็นสมณทวาร เพราะ
เป็นแล้วก็ไม่ต้องข้องในกิจต่างๆ อันมากมายภายในสังคม
ของชาวสวรรค์ มีการประชุม จัดเลี้ยง สังสรรค์ และอื่นๆ
อีกทั้งเทศภาวะแห่งการเป็นสมณทวาร ก็ทำให้เหล่า
เทวดาพากันระมัดระวังสำรวมต่อท่าน ซึ่งบ้างก็ไม่กล้าพูด
ด้วย จึงทำให้ลดฐานะอันเป็นโลกียะ และกิจแห่งการเป็น
ฆราวาสไปในตัว ดังจะนี้.

สำหรับอานิสงส์แห่งบุญกรรมที่ส่งผลให้บุคคลมี
กายทิพย์สวยงาม และมีลักษณะดีตามขั้นของประกาศิต
ทั้ง 12 ประเภทหลักนี้ ต่างจากอานิสงส์ที่ส่งผลถึง “กาย
พระจักรพรรดิ” และ “กายธรรม” ในวิชา กล่าวคือ กาย
ทิพย์ หรือ กายเทวดา เป็นกายในสายธาตุสายธรรม ที่อยู่
ใกล้กายมนุษย์ เมื่อกายมนุษย์ทำบุญ อานิสงส์จะส่งผล
ถึงกายทิพย์ ทำให้กายทิพย์เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีโดย

รวดเร็ว และโดยง่าย ต่างจาก “กายพระจักรพรรดิ” และ “กายธรรม” (พระธรรมกาย) ซึ่งเป็นกายที่อยู่ลึกเข้าไปใน สายธาตุสายธรรม ซึ่งบุญกรรมสามารถเปลี่ยนแปลงกาย ในวิชาได้ที่ละน้อย เปรียบเสมือนผลไม้ดอง ที่รสเค็มจะ ซึมเข้าผิวชั้นนอกได้ภายในระยะเวลาไม่นาน ส่วนเมล็ด หรือแกนของผลไม้ ต้องใช้เวลานานกว่า ที่รสเค็มจะซึม เข้าไปถึงเพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพได้ แต่ก็ไม่เสมอไป เพราะ มีเทคนิคทางวิชา หรือบางเรื่องซึ่งเป็นข้อยกเว้น ที่ทำให้ กายในวิชาเปลี่ยนไปได้โดยฉับพลัน ยกตัวอย่างเช่นการ ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แล้วนำของทิพย์มาใส่ภายใน วิชา ซึ่งทำให้กายพระจักรพรรดิ และกายธรรม หรือ พระธรรมกาย มีเครื่องประดับเกิดขึ้นบ้าง และมีฤทธิ์มี อำนาจเพิ่มขึ้นมาจากปกติ ดังฉะนี้แล.

หมายเหตุ: ยศของเทวดาตามที่พรรณนามานี้ ยัง ไม่ได้เรียงลำดับตามความสำคัญ หากท่านมีข้อสงสัย หรือต้องการสอบถามเพิ่มเติม ขอให้ถามลูกแก้ว ซึ่งแสดง ภาวไว้ด้านบนของบทความนี้ที่ Meditation101.org

รจนาค็อ (1) ถึง (10) เมือ 26 เมษายน 2561
รจนาค็อ (11) ถึง (12) เมือ 9 มิถุนายน 2563
ปรับปรุุงเนือหาค็อ (1) ถึง (12) ครึ้งล่ำสุดเมือวันที่
27 พฤษภาคม 2564

www.meditation101.org